JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1856. **Woensdag 2 Januarij.** **N°. 1.**

Prijs per half jaar voor *Batavia* . . . . . . *f* 12,50.
» » » » *Java* . . . . » 15,—.
» » » » *Buitenbezittingen* . » 17,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor postdag.

De prijs der Advertentiën is ZESTIG duiten voor de Vijf Woorden. Bij eerste of meerdere herhaling DERTIG » » » » » Behalve het Zegel voor den Lande. Advertentiën kunnen worden aangenomen tot ELF ure's voormiddags.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Berigt.

Door eene vermeerderde oplage van dit Blad, ziet de ondergeteekende zich genoodzaakt, het Publiek, *beleefd doch dringend*, te verzoeken, de te plaatsen Advertentiën, *zoo veel mogelijk*, des Dingsdags en Vrijdags, ter Drukkerij te doen bezorgen, zullende, *in geen geval*, Advertentiën, welke na **ELF** ure op den dag der uitgave binnenkomen, kunnen worden opgenomen dan in het eerstvolgend nommer.

De Advertentiën worden ook op den dag voor de uitgave aangenomen ten huize van de heeren *H. M. van Dorp* op Tanahbang, Mr. *L. J. A. Tollens* op Batoe-toelies, *W. L. Ritter* in de Berendrechtslaan en bij den ondergeteekende op Goenoeng Saharie.

W. BRUINING.

BATAVIA, 2 *Januarij* 1856.

KENNISGAVE.

In gevolge der vertraagde uitgave van de Javasche Courant van heden, zal het daarin voorkomend Officieel Gedeelte, *eerst in den Java-Bode van aanstaanden Zaturdag, kunnen worden opgenomen.*

Advertentiën.

Voorspoedig bevallen van eenen ZOON, *E. C. A. Bornemann*, geb. *de Rust*.

...TAS nabij SALATIGA, 9 *December* 1855. (2562)

Voorspoedig bevallen van eenen ZOON, *C. M. Brui...* geb. *Lammerdingh*.

...MARANG, 20 *December* 1855. (2561)

...vallen van een ZOON, *M. Joseph*, geb. *Johannes*.

...IA, 28 *December* 1855. (2550)

...vallen van een ZOON *J. A. van Deinse*, *Evers*.

...ISON, den 25 *December* 1855. (2559)

Voorspoedig van eene DOCHTER, *H. C. Hornoff*, echtgenoot van

M. H. DICKMANN.

SOERABAYA, 26 *December* 1855.

...den 8den November 1855, overleden aan boord de Engelsche stoomboot Bombay, op de reis naar ...pa, *Helena Sara Maria Jeekel*, geliefde echtgenoote van

...4) J. J. MIJNSSEN.

...n 1 December 1855 overleed te Batavia den WelEd. ... heer *C. E. A. Naumann*, gepensioneerd kapitein ...nfanterie.

...ige kennisgave. (2551)

Overleden *Maria Christina*, in den onderdom van 2 jaren en 5 maanden, dochtertje van

(2563) J. E. VREEDE.
C. van Gessel.

SAMARANG, 17 *December* 1855.

Heden overleed mijne geliefde echtgenoote *Johanna Catharina Geertruida Orth*, geboren *von Metz*, in den ouderdom van 25 jaren, mij nalatende vier kinderen, die nog te jong zijn om dit verlies te beseffen.

(2567) P. ORTH.

BATAVIA, 19 *December* 1855.

Op Dingsdag den 22 dezer,

zal voor rekening van wien zulks zoude mogen aangaan, door *John Pryce & Co*, voor een van de pakhuizen der recherche aan den kleinen boom worden verkocht:

de geredde Goederen van het verbrande schip *Egmond & Hoorne*,

laatst gevoerd door kapt. *A. Glazener, Jr.*,

bestaande uit Rondhouten, staand en loopend Tuig Sloepen, Ankers, Kettingen, Zeilen, IJzerwerk, Nachthuis, Kompassen, Scheeps-cronometer, Provisiën, Kruidnagelen, Rotting, enz., en eindelijk het Wrak, zoo als het is liggende. (18)

TOKO

van S. B. VAN KLEEFF,

op Rijswijk.

De Toko thans geopend zijnde, zoo is dezelve ruim voorzien van

Hollandsche, Fransche en Engelsche PROVISIEN en DRANKEN,

in diverse merken.

Alles zal zooveel mogelijk en détail verkocht worden, zonder verhooging van prijs. (11)

Machinerie.

Suiker-Fabriekanten gelieven op te merken, dat de Ondergeteekenden ten allen tijde eene aanzienlijke voorraad **Waarlooze Machineriën** voorhanden hebben.

(1600) PITCAIRN, SYME & Co.

Agenten voor de Low Morr en andere Gieterij Maatschappijen

Dépôt van geraffineerde Suiker

bij **VAUPEL & Co.**

De ondergeteekenden hebben de eer het Publiek te verwittigen, dat bij hen verkrijgbaar is de Suiker uit de raffinaderij van den heer *H. Mac Gillavrij*, nabij Soerabaya; aangezien de bewerking op eene groote schaal geschiedt, is dezelve tegen *f* 8.— contant per mandjes van 1/8 picol. No. 1, te verkrijgen; de ten dezen gevolgde nieuwe wijze van bewerking verdient, als meer zoetdeelen inhoudende, verre de voorkeur boven de gewoonlijk gevolgde.

(6) VAUPEL & Co.

RUNDVLEESCH,

het Pond 60 duiten.

(7) B. A. HAGEN.

BUITENZORG, 1 *Januarij* 1856.

Pas Ontvangen per Overland Mail:

HOLLOWAYS PILLEN EN ZALF.

(2556) F. L. HUGHAN,
Groote Rivier.

TE KOOP Een Erf, met daarop staand steenen Huis, met dito Bijgebouwen, des verkiezende voor afbraak, gelegen te Goenoeng Saharie, Oosterveld blok L. Nader te bevragen bij den heer *Simons* te Goenoeng Saharie, bij het hotel Willem II. (2553)

TE HUUR Een huis met planken vloer in den Gang Scott.

(16) W. MORGAN.

TE HUUR Tegen 1 Februarij te aanvaarden, een Huis op het Koningsplein (hoek van Gang Scott) thans bewoond door den heer *Kuiffler*.

(17) W. MORGAN.

TE HUUR Een Huis op het Koningsplein, naast de Willemskerk.

Adres

(2565) KEGEL.

TE HUUR Een Huis op Parapattan, thans bewoond door den notaris *van Sonsbeek*, met primo Februarij te aanvaarden. Te bevragen bij

(2549) J. C. VAN CHAMBON.

Wissels op Nederland,

bij

(12) HAAGER & SCHUURMAN.

Wissels op *Nederland*,

(2536) bij JACOMETTI & Co.

Nederlandsche Staats-Loterij,

bestaande in 20000 loten met 10000 prijzen en 2 premiën. — Kapitaal *f* 900000.

Heele en halve loten zullen binnen kort à *f* 100.— en *f* 50.— rec. verkrijgbaar zijn bij den boekhandelaar *H. M. van Dorp* te Batavia, aan wien men zijne bestellingen zoo spoedig mogelijk gelieve te doen toekomen.

Plannen dezer loterij zijn op aanvragen bij hetzelfde kantoor te bekomen. (2411)

CHERUMAL, DE KORNAK.

EEN VERHAAL VAN DE KUST VAN MALABAR.

I. *De Baggerow.*

...anneer men langs den grooten Indischen Oceaan ...st van Malabar nadert, ontwaart men vooraf eene ...n aaneengeschakelde bergen, wier blaauwe toppen ...er naauwernood van het azuur des hemels ... Naarmate men dezelven naderbij komt, verontdekt... lagere toppen, die eene meer duistere ... aan de bosschen, waarmede ze bezet ..., even als de trappen van een reusachtig terras; zij breiden zich uit in regelmatige ...lijk ... zich, uit het midden der golven, ach... zilverachtig schuim, dat denzelven onophoudelijk ...ukt, de zandige oever te verheffen, geheel bemet kokosboomen.

...schoone boomen, kenteekenen van een keerklimaat, ... zich in digte boschjes langs de ..., van af het eiland Salsette tot aan Ceylon, ... eene buitengewone hoogte bereiken.

...aan voet en onder de digtere schaduw der bamen, verschuilen zich talllooze dorpen, bewoond ...me visschers; hunne hutten zijn zoo laag en verborgen onder het digte van het gebladerte, dat de zeeman, langs den oever op eenen afstand van eene halve mijl varende, zelfs haar aanwezen niet vermoedt.

Overal, waar de natuur eene haven heeft gegraven, aan het uiteinde der golven en aan de monding der rivieren, hebben zich meer of min in de geschiedenis beroemde steden verheven: Bombay, Goa, Cananore, Cochin, Calicut, Quillon.

Eene menigte van kleine vorsten verdeelen onder elkander deze vruchtbare streek, waar de rijkste voortbrengselen der aarde overvloeijen. Zij leven er rustig in Aziatische pracht en luiheid, onder het goedvinden en de kostbare bescherming der eerbare Oost-Indische Compagnie.

Hij die zich met regt beroemen kan het schoonste gedeelte te bezitten, is de Radja van Travancore, wiens staten eene lengte van niet meer dan honderd veertig en eene breedte van ten hoogste veertig tot vijftig mijlen beslaan.

Dit bevallig land vertoont eene aaneenschakeling van hooge heuvels en diepe valleijen, waar in alle rigtingen beken kronkelen, zoodanig, dat op dit kleine gedeelte der aarde, hetwelk geheel onder de verzengde luchtstreek is gelegen, eene eeuwigdurende frischheid onderhouden.

Op de helling der bergen, op het hoogst gelegen gedeelte van het koningrijk Travancore, ontmoet men eenzame en verborgen bosschen, die de kostbaarste welriekende planten, de wierook en het sandelhout bevatten.

Daar, onder de geurige bloemen, onder de schaduw van het lommerige groen, nestelen en vermenigvuldigen zich de bekoorlijkste vogels, colibrietjes en papegaaijen.

Groote, afzigtelijke en roofzieke apen vermaken er zich in talrijke troepen, altijd gereed in de vlakte af te dalen, om daar de boomgaarden en tuinen te plunderen.

In het digtste der kreupelbosschen, in het midden der woeste wouden, zwerven in vrede de olifant, de tijger, de buffel, voor welke geduchte dieren de naakte en ongewapende Hindoe beeft. De landbouw in de valleijen en in de vlakte is bloeijender dan in eenig ander gewest van het Indische schiereiland.

Door hare ligging aan het uiteinde van dit schiereiland, geniet Travancore de weldaad eener dubbele moesson. Ten gevolge der regens, die hetzelve twee malen 's jaars bevochtigen, groeit de rijst voortreffelijk zonder hulp der kunstmatige begietingen. De oogst mislukt nimmer; de landman, die zijn voedsel verzekerd ziet, heeft tijd genoeg tot bebouwing van den betel, de kokosnoot, de peper, alsmede de smakelijke vruchten, waarmede de Voorzienigheid deze bevoorregte streken heeft begiftigd.

MAGAZIJNEN VAN HEEREN MODE ARTIKELEN

van

S. D. BRANDON,

in de Stad en op Passer Senin.

Door ontvangst van eene groote partij laken, tricots, linnen drill, engelsch leder, satijnen-, zijden- en pique vestenstoffen, verscheidene soorten van paletot stoffen, enz., zijn de prijzen der kleedingstukken verminderd, en thans vastgesteld als volgt:

1 superfijne zwarte laken rok, 1 » satin de laine of tricot pantalon, 1 vest naar keuze	f 75,—
Als boven, van zwart thibet of satin de chine, naar keuze	- 50,—
1 dozijn fijne witte paletots	- 55,—
1 » gekleurde paletots	- 60,—
1 » superfijne witte linnen drill pantalons, eerste kwaliteit	- 90,—
1 dozijn superfijne wit of geel linnen drill pantalons, tweede kwaliteit	- 70,—
1 dozijn engelsch leder pantalons	- 60,—
1 » wit engelsch keper pantalons	- 50,—
1 » witte of gekleurde piqué vesten, prima kwaliteit	- 50,—
Uniform jassen van het beste militaire laken (zonder borduursel)	f 50,—
Uniform pantalons van het beste laken	- 25,—
Blaauw laken marine buis	- 30,—
Blaauw laken schutters rok	- 30 —
Gekleurde tricot pantalons, laatste smaak	- 20,—
1 dozijn witte of gekleurde hemden f 24.— à	- 60,—
1 » flanellen borstrokken - 30,— »	- 50.—
1 » kabaaijen - 20.— »	- 24,—
1 » nachtbroeken - 20,— »	- 24,—

Voor Liverij Bedienden.

1 laken koetsiers rok
2 laken jongens buisjes
1 koetsiers hoed
2 jockey petten
} laken en galon naar keuze f 100.

Bij minder hoeveelheid zullen de prijzen even billijk gesteld worden.

Alle deze goederen zijn van de beste kwaliteit, en bij niet voldoende bevinding behoeft men dezelve niet te ontvangen.

Voor vertrekkende personen wordt met den meesten spoed gewerkt, en alles binnen den tijd van twee maal 24 uren afgeleverd.

In beide magazijnen zijn de prijzen gelijk, en worden de kleedingstukken franco aan huis bezorgd.

Bovengenoemde prijzen zijn à contant of op een crediet van eene maand berekend. (1942)

128ste
FRANKFORTER LOTERIJ.

In de 6de en laatste klasse zijn van de alhier geplaatste Loten met een prijs van f 100,— uitgekomen de volgende nommers:

371, 1146, 1328, 1371, 1941, 1944, 3214, 4088, 4089, 4515, 4666, 4667, 5261, 5499, 5876, 5954, 5968, 6147, 6292, 6298, 6507, 6722, 6901, 6941, 7514, 7527, 7756, 9870, 10088, 11380, 11726, 14800, 14820, 16225, 16910, 17509, 17602, 17659, 17697, 18002, 18635, 18669, 21296, 21308, 21346, 21589, 21671, 21673, 22028, 22045, 22378, 22849, 23361, 23780, 23928, 23982, 23983, 24376, 24855, 24953, 25074, 25453, 25991.

Aan de overige nommers is een niet ten deel gevallen.

De Trekkingslijsten liggen bij den ondergeteekende ter inzage.

Met de volgende mail worden de Loten voor de 129ste Loterij gewacht.

(2541) H. M. VAN DORP.

BATAVIA, 25 *December* 1855.

NORTHERN ASSURANCE COMPANY.

Established 1836

For Fire and Life Assurances.

Capital £ 1,259,760 Sterling.

The undersigned have been appointed Agents for Java and the surrounding Dutch Possessions, and are now prepared to receive applications for Insurance.

(2016) MORGAN, MELBOURN & Co.

BATAVIA, 5th *September* 1855.

NORTHERN ASSURANCE COMPANY.

Opgerigt in 1836

Voor Brand- en Levensverzekeringen.

Kapitaal £ 1,259,760 Sterling.

De ondergeteekenden, benoemd zijnde tot Agenten van voornoemde Maatschappij voor Java en de omliggende Nederlandsche Bezittingen, zijn thans bereid om aan verzoeken ter Verzekering gevolg te geven.

(2017) MORGAN, MELBOURN & Co.

BATAVIA, 5 *September* 1855.

129ste Frankforter
Staats-Loterij

gewaarborgd en geautoriseerd door het Gouvernement der Vrije Stad Frankfort aan den Main.

KAPITAAL: Een Millioen 828,450 Guld.

bestaande uit

26,000 Loten met 13,600 Prijzen en 11 Premiën.

De hoogste kansen zijn: f 200.000, f 150.000. f 120.000, f 115.000. f 112,000. f 110.000, f 105.000, f 104.000, f 100.000. f 50.000. f 20.000. f 15 000, f 12,000, f 10.000, f 6000, f 5000, f 4000, enz. enz.

Plannen en Loten voor deze welbekende en voordeelige Loterij, zijn van heden af te bekomen door tusschenkomst van den heer **H. M. VAN DORP.** te Batavia.

Men wordt verzocht vroegtijdig zijne bestellingen te doen toekomen, ten einde spoedig in het bezit der Loten te geraken. De Lijsten van elke trekking worden terstond per Mail afgezonnen, terwijl tevens geremitteerd wordt voor de eventueel gewonnen prijzen.

(2412) SCHWARZSCHILD-SONS,

Bankiers en aangestelde Gouvernements Collecteurs, Frankfort a/M.

Prijs der Loten:

Een geheel Lot f 120. Een half Lot f 60. Een kwart Lot f 30.

Voordeelen worden genoten, bij het nemen van meerdere Loten:

4 geheele of 8 halve of 16 kwart Loten kosten slechts f 450.

10 geheele of 20 halve of 40 kwart Loten kosten slechts f 1100.

Imperial Life Insurance Company.

Established in London in 1820.

The undersigned have been appointed Agents of the above Company in Java, and are ready to receive applications for Insurance, which may also be addressed to Messrs. *McNeill & Co.* at Samarang or Messrs. *Fraser, Eaton & Co.* at Soerabaya.

A prospectus of the Company, containing premium table and the conditions of insurance have circulated with this Paper.

(482) MACLAINE, WATSON & Co.

BATAVIA, 19 *February* 1855.

129ste Frankforter Staats-Loterij,

gewaarborgd en geautoriseerd door het Gouvernement der Vrije Stad Frankfort aan de Main.

Kapitaal: Een Millioen 828,450 Gulden,

bestaande uit:

26000 Loten met 13600 Prijzen en 11 Premiën.

De hoogste Prijzen zijn: f 200.000, f 100,000, f 50,000, f 25.000, f 20.000, f 15,000, f 12,000, f 10.000, f 6.000, f 4.000, f 3.000, f 2.000, f 1.000, enz., enz.

Plannen en Loten voor deze welbekende en voordeelige Loterij, zijn van heden af door ons verkrijgbaar gesteld bij de Heeren **van Haren Noman & Kolff,** te Batavia en Samarang.

Men wordt ten vriendelijkste verzocht vroegtijdig genoeg zijne bestellingen te doen toekomen, ten einde spoedig in het bezit der Loten te geraken. De ondergeteekenden waarborgen eene zorgvuldige en dadelijke toezending der Lijsten van elke Trekking, en maatregelen zijn genomen geworden om eene onmiddelijke betaling der gewonnen Prijzen aan de belanghebbenden op Java te verzekeren.

MORIZ STIEBEL ZONEN,

Bankiers en aangestelde Gouvernements Kollekteurs, Frankfort a/M.

Prijs der Loten.

Een geheel Lot f 120. Een Half Lot f 60. Een Kwart Lot f 30.

Voordeelen worden genoten bij het nemen van meerdere Loten;

4 geheele of 8 halve of 16 kwarter loten kosten slechts f 450. 10 geheele of 20 halve of 40 kwarter loten kosten slechts f 1100. (2311)

Imperial Levens Verzekering Maatschappij.

Opgerigt te Londen in 1820.

De ondergeteekenden, als agenten van bovengenoemde Maatschappij op Java aangesteld zijnde, zijn bereid verzoeken ter verzekering te ontvangen, welke ook tot de heeren *McNeill & Co,* te Samarang of de heeren *Fraser, Eaton & Co.* te Soerabaija kunnen gerigt worden

Een prospectus der Maatschappij, inhoudende premie lijsten en verzekerings voorwaarden, zijn met dit Blad rondgezonden.

(483) MACLAINE, WATSON & Co.

BATAVIA, 19 *Februarij* 1855.

De heer *Adolph Bauer* is van af heden deelgenoot [illegible]

(8) C. BAHRE & G. KINDER.

BATAVIA, 1 *Januarij* 1856.

Mr. *Adolph Bauer* has this day been admitted partner in our firm.

(9) C BAHRE & G. KINDER.

BATAVIA, 1st. *January* 1856.

Bij acten op den 26 September, 20 October en 19 December 1855, de eerste voor den notaris *Jan Jacob Mijnssen* alhier en de overigen voor den ondergeteekenden notaris verleden, is tusschen de heeren *August van Scherpenberg, Eugen Ludwig Wilhelm Zorn, Pieter Jan Antonie Kervel* en *John Alexander Caster Damnitz*, als beherende vennooten en de heer *Gerhard Eduard Moormann* als commanditair vennoot, allen kooplieden, wonende de eerste en tweede te Batavia, de derde te Soerabaya, de vierde te Samarang en de laatste te Amsterdam, een vennootschap aangegaan tot het drijven van handel in het algemeen:

te Batavia onder de firma *E. Moormann & Co.*
te Soerabaya » » » *P. Kervel & Co.*
en te Samarang » » » *C. Damnitz & Co.*

voor zooveel betreft de heer *E. L. W. Zorn* voor den tijd van drie jaren en ten opzigte van de overige vennooten, voor den tijd van tien jaren, te rekenen van af heden.

(10) A. F. LENS.

BATAVIA, *den* 1 *Januarij* 1856.

Alles zoude dan ten beste in dit aardsch paradijs zijn, zoo de schatkist niet van den landbouwer het beste gedeelte van het voortbrengsel zijns arbeids wegnam. Op zulk een rijken grond leidt de landman een arm en ellendig plantenleven.

De inwoners van het koningrijk Travancore, even als die van de naburige staten, hebben den naam van niet zeer regtschapen te zijn. Zij worden beschuldigd schelmen, leugenaars en bekwame smokkelaars, in één woord weinig naauwgezet te zijn in de middelen, waarvan zij zich bedienen om tegen de ellende te worstelen.

Wanneer een Europesch schip op deze kust het anker werpt, wordt het dadelijk omsingeld van booten en prauwen, waaruit visschers, kleine handelaren en dobashis (tolken) te voorschijn komen, om hetzelve als het ware te overrompelen; zij omringen den kapitein en de passagiers, allen te gelijk schreeuwende.

Het schijnt als of door een tooverslag een bazar uit den schoot der golven ware opgerezen.

Deze houdt eene mand met vruchten in de hand, gene draagt een opgezetten kaaiman onder de armen, een derde toont den verschen visch, die op den bodem zijner schuit ligt te springen; maar het is het scheepsvolk geraden, in de drukte der handgrepen op het dek, geen peillood, hamer of een zak spijkers in hunne verstrooijng te vergeten.

Deze zwarte menschen, ofschoon niet voorzien van zakken of weitasschen, goochelen met eene ongeloofelijke vlugheid alles weg, wat hun onder de hand valt. Gewoon om de kraaijen en kiekendieven, tot in hunne hutten, de rijstkorrels en de overblijfselen van den visch, die gedurende den maaltijd hunnen mond is ontglipt, te laten wegnemen, gelooven zij misschien het regt te hebben op het dek van de groote schepen, al hetgeen het toeval onder hun bereik brengt, mede te nemen.

Twee van deze eerlijke kustbewoners, broeders, het beroep van visschers uitoefenende, hadden zich in een dorpje, zonder naam gelegen bij Alephe, aan het noordelijk uiteinde van het koningrijk Travancore, gevestigd. Op zekeren avond waren zij volgens gewoonte onder de palmboomen gaan slapen, na aan de takken hunne vochtige netten gehangen, en hunne praauw op den oever getrokken te hebben. Het eentoonig geruisch der golven, die op den zandigen oever braken, had hen weldra doen insluimeren.

Tegen middernacht, toen de landwind opgekomen was, begonnen de breede kransvormige bladeren, die hen tegen den dauw beschutteden, te bewegen. *Tiruvalla*, de oudste van de twee broeders, rigtte zich op, beschouwde den hemel en de zee, rekte zijne door den slaap verstijfde leden uit, en maakte zich gereed om te gaan visschen, — zijn jongere broeder *Tirupatty* had hetzelfde gedaan.

Zonder zich een woord toe te spreken, hadden zij, getrouw aan het instinct der gewoonte, de netten, riemen en zeilen in de boot geplaatst.

Op het oogenblik van zich in te schepen, hield *Tiruvalla* zijnen broeder staande, zeggende:

„Zoo gij wilt, zullen wij [illegible] in zee steken om Europesche vaartuigen te ontmoeten [illegible] zijn; dat gedeelte van het saisoen, dat de Firenghis [illegible] de kust varen."

„Het is mij wel," hernam *Tirupatty*. „Wat zullen wij aan boord medenemen, om deze vreemdelingen te verleiden?"

„Kokosnooten, wel te verstaan half droog, — het zoude jammer wezen aan wijndrinkers dezulken te verkoopen, welke met versche melk zijn gevuld."

„Wacht, ik wil ook dezen leelijken vogel met gelen kop medenemen, dien ik, met zijne kooi, gisteren afgehaakt heb van de Portugesche brik, welke van groot China kwam."

„Het is mij wel," hernam *Tiruvalla*; „een vijftigtal groene bananen zullen de lading voltallig maken, indien de dag winstgevend is, beloof ik morgen, naar de pagode te gaan, om aan den hals van den god *Pouliar* een schoonen krans van blaauwe lotus te hangen."

Na het maken dezer aanstalten, wierpen de twee broeders eene handvol rijst in zee, om den zeego-

Théâtre Français de Batavia.

Direction de MM. VAN KINSBERGEN et Ad. POTIER.

Mercredi, 2 Janvier 1856.

2me représentation du 10me mois de l'abonnement.

OTHELLO.

Au 2me acte *DANSE.*

Vendredi, 4 Janvier 1856.

2me représentation du 10me mois de l'abonnement.

ZAMPA.

Entre le 1er et le 2me Acte. **NOUVEAU RIDEAU.**

Peint par *Mr. van Kinsbergen.*

Le Spectacle commencera à **Sept heures précises.**

(5)

Op heden heeft de firma *Kreglinger, Dümmler & Co.* opgehouden te bestaan; de likwidatie der uitstaande zaken is opgedragen aan *Fr. Dümmler.*

(1) KREGLINGER, DüMMLER & Co.

BATAVIA, 31 *December* 1855.

De zaken tot ultimo December onder de firma *Kreglinger, Dümmler & Co.* gedreven, worden op denzelfden voet voortgezet onder de firma *Dümmler & Co.*

(2) Fr. DüMMLER.

BATAVIA, 1 *Januarij* 1856.

De ondergeteekenden hebben op heden opgehouden commanditaire deelgenooten te zijn der firma *B. J. van Eek & Co.* te Soerabaya.

(3) KREGLINGER, DüMMLER & Co.

BATAVIA, 31 *December* 1855.

Bij acte, verleden voor mij Notaris te Batavia, den 31 December 1855, onder No. 56, en ingeschreven ter griffie, is eene firma *C. Bahre & G. Kinder* alhier, handel drijvende zoowel in commissie als voor eigen rekening en waarvan deelgenooten zijn de heeren *Gustav Kinder. Friedrich Wilhelm Heineken.* alhier en *Christian Bahre* te Hamburg, allen kooplieden, opgetreden met primo Januarij 1856 als mede deelgenoot de heer *Christian Adolph Diedrich Bauer*, koopman alhier, zullende het vennootschap eindigen ultimo December 1865.

(4) J. B. KLEIJN.

Mr. K. NEWBOLT

DENTIST.

No. 11, Rotterdamsch Hotel. (2557)

Iemand genegen tegen genot van Kost, Inwoning en een billijk Inkomen, naar vermogen van bekwaamheden, als Onderwijzer in de Hollandsche Taal, Rekenen enz., bij den Regent van Madjalinka (Cheribon) in dienst te treden, adressere zich onder franco brieven aan den administrateur van dit blad, den heer *H. M. van Dorp.*

(2552)

Loge de Ster in het Oosten.

Receptie in den 1sten Graad op Donderdag den 3den Januarij 1856, des avonds ten 7½ ure.

De Tweede Secretaris der Loge,

(2576) D. JANNETTE WALEN.

KANTOOR-ALMANAK

voor 1856,

Gedrukt in *vier* **Kleuren.**

Opgeplakt *f* 2. Onopgeplakt *f* 1.

En heden verkrijgbaar à *f* 2:

ZAK-ALMANAK

voor 1856.

(2370) W. BRUINING.

Mede verkrijgbaar bij *M. Blok* te Cheribon.

Boekhandel *Lange & Co.*

Nederlandsch Indische ZAKALMANAK, 1856.

f 2.

KANTOORALMANAK,

Opgeplakt *f* 1. Idem Onopgeplakt 0,60.

Zakalmanak en onopgeplakte Kantooralmanak te zamen franco per post *f* 3.

Aanvragen franco. (2211)

Van Haren Noman & Kolff te Batavia

hebben ontvangen eene nieuwe collectie

KUNSTPLATEN,

waaronder prachtige Staalgravuren, fraaije Voorstellingen in kleuren, allen van den laatsten tijd.

Worden des verlangende van lijsten en glas voorzien.

(2564)

Lithographisch Établissement.

De ondergeteekende beveelt zich bij voortduring aan tot het vervaardigen van allerlei lithographische werken, als: handelspapieren, etiquetten, visite- en adreskaarten, kaarten, platen, etc., hetwelk alles met de meeste zorg en netheid vervaardigd wordt. Proeven van het werk zijn op aanvrage te bekomen.

(1832) H. M. VAN DORP.

BATAVIA, September 1855.

GROOTBOEK, JOURNAAL EN KASBOEK,

groot formaat met koper beslag, alsmede eene groote sortering kleine huishoudelijke en handelsboeken, tegen zeer billijke prijzen te bekomen bij

(2237) H. M. VAN DORP, te Batavia.

JAVA-BODE.

H. H. Inteekenaren op bovengemeld Blad, die geneigd zijn met hun abonnement voor het eerste halfjaar 1856 voort te gaan, worden beleefd verzocht, hiervan zoo spoedig mogelijk aan den Ondergeteekende kennis te geven, en hem de gelden daarvoor **Franco** toe te zenden, ten einde geene vertraging in de ontvangst te ondervinden en de Uitgever in staat gesteld moge worden, de oplage bij tijds te regelen.

Prijs voor het eerste halfjaar:

voor Batavia	*f* 12.50,
» Java	» 15.—.
» de Buitenbezittingen	» 17.50.
» Nederland	» 22.50.

Brieven *franco* aan

den Administrateur van dat Blad,

(2341) H. M. VAN DORP.

De Inteekening en Storting voor dat Blad kan ook geschieden bij *van Haren Noman, Kolff & Co.* te Samarang en *E. Fuhri* te Soerabaya.

Almanach Comique 1856 à *f* 2.

» Prophétique 1856 » - 2.

Ontvangen door

(2542) H. M. VAN DORP.

Het vertrek van het stoomschip **AMBON**, naar **Borneo's Westkust**, is bepaald op den 7 Januarij 1856.

Voor vracht en passage adressere men zich aan

de Agenten,

(14) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, 31 *December* 1855.

Naar Samarang en Soerabaya zal op den 9 Januarij 1856 vertrekken, het stoomschip **BANDA.**

Voor vracht en passage adressere men zich aan

de Agenten,

(15) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, 31 *December* 1855.

Nederlandsch Indische Stoomboot Maatschappij.

Naar aanleiding eener advertentie van den directeur der producten en civiele magazijnen, geplaatst in de *Javasche Courant* dato 9 Jan. ll. No. 3 en 4, is het vertrek van de stoomboot *Koningin der Nederlanden*, in verband met de overland mail voor dit jaar bepaald op 13 April, 11 Mei, 11 Junij, 11 Julij, 11 Augustus, 10 September, 10 October, 11 November en 11 December en zulks des morgens ten 8 ure. Passagiers eerste klasse betalen naar Singapore *f* 200,—.

Aldus zullen, volgens tarief van de Peninsular and Oriental, en de Oostenrijksche Lloyds Stoomboot Maatschappij, (zie advertentie in ditzelfde Blad), de passagegelden van passagiers der eerste klasse voor de overlandreize zijn:

Van Batavia tot	Suez	*f* 1388,—
» » »	Alexandria	» 1518,—
» » »	Malta	» 1638,—
» » »	Marseilles	» 1700,—
» » »	Trieste	» 1713,—
» » »	Southampton	» 1763,—

(476) MACLAINE, WATSON & Co.

BATAVIA, 4 *Maart* 1855.

Peninsular and Oriental Stoomvaart Maatschappij.

Hiermede wordt bekend gemaakt, dat ten gevolge van het afstaan van verscheidene Booten dezer Maatschappij, ten dienste van den oorlog, de maildienst tusschen Singapore en Sydney is gestaakt, en dat in de plaats van de *indirecte* maandelijksche mail via Calcutta, onlangs vastgesteld, de geregelde maandelijksche mail tusschen Bombay en Hongkong zal worden uitgestrekt tot Shanghae.

Tot nadere kennisgave zal er slechts één mail maandelijks van Europa naar Singapore en *vice versa* vertrekken.

De uitgaande mail verlaat Southampton op den 4den, terwijl de terugkeerende omstreeks den 21sten van iedere maand van Singapore vertrekt, behalve in de maanden Mei, Junij, Julij en Augustus, als wanneer het vertrek van Singapore vijf dagen vroeger zal plaats hebben.

Passagiers, die alhier hunne plaats bespreken, betalen de ondervolgende passage gelden voor een hut der 1ste klasse, namelijk:

Van Singapore tot	Suez	*f* 1188.
» » »	Alexandria	» 1318.
» » »	Malta	» 1438.
» » »	Marseille	» 1500.
» » »	Southampton	» 1563.

Bij tijdige kennisgave en tegen betaling van verhoogd passage geld, kan men afzonderlijke plaatsen verkrijgen.

Voor nadere informatien, zoomede omtrent het passage geld voor kinderen, enz., kan men zich vervoegen bij de Heeren *McNeill & Co.*, te Samarang en te Soerabaya bij de Heeren *Fraser, Eaton & Co.*, en bij de ondergeteekenden

(475) MACLAINE, WATSON & Co.

Agenten.

BATAVIA, 4 *Maart* 1855.

---

gunstig voor zich in te nemen. Met krachtigen arm stieten zij de boot door de dreigende golven, welke op de kust eene mogelijkheid te doorvaren branding vormen, en sprongen in de zwakke boot en zetteden zich aan het roer. Van het kleine zeil aan den bamboezen mast was opgeheschen, vervielen zij weder in hunne gewone stilzwijgendheid. De jongste der twee visschers, uitgestrekt op het voorste gedeelte der praauw, welker vorm met die van eene hangmat vele overeenkomst had, liet zich door de beweging der golven wiegen en beschouwde de sterren; — de oudste, achter gezeten hield de pagaai, die hem tot roer diende, onder zijne arm. Zij stevenden vlug zeewaarts, een streep van schuim achter zich latende, waarop in de duisternis van den nacht, dobberende phosphorische vonken schitterden. Van tijd tot tijd hieven zij, om den slaap te verdrijven, de frischheid en de stilte der wateren genietende, met zachte stem een van die eentoonige en zwaarmoedige zangen aan, den oorspronkelijken volken eigen. Als de dag bijna aanbrak, het gekir der duif eene poos weêr te hooren en met het ochtend viel de landwind, de doorschijnende nevel, die langzaam van den top der bergen daalde, breidde zich gelijk een gazen sluijer over de slapende golven uit. Het zeil en de mast ontnut geworden zijnde, werden op den bodem der praauw herplaatst, en de twee broeders besloten de netten uit te werpen, daar eene ligte huivering hunne

naakte leden doorliep; zij hibberden bijna in deze zachte weersgesteldheid, welke onze zware kleeding ons te warm doet vinden. Eensklaps verscheen de zon gelijk een vuurteeken op eene verwijderde rots; — een roodachtig licht gleed langs de helling der bergen en goot zich over de zee uit, den ochtendnevel voor zich verjagende. Bij het verdwijnen der laatste ster, vertoonde zich aan den blik der visschers een zeil, hetwelk ligtelijk zwol op het eerste zuchtje van den zeewind.

— »Een zeil!" riep *Tirupatty*, met den vinger het witte punt aanwijzende, hetwelk ook zijn broeder met aandacht beschouwde.

— »Laat ons onze netten inhalen," hernam deze, de schouders ophalende, »ik zie er een half dozijn schoone visschen in springen, die ons beter te pas zullen komen dan dit Muzelmansch vaartuig. Zijn dan uwe oogen, zoodanig door den slaap beneveld, dat gij het spitse zeil van een Arabischen baggerow niet hebt herkend? Zij, die hetzelve bemannen zouden geen pica (kleine kopermunt) voor uwen chineschen vogel geven."

— »En al de vrachten van Travancore," voegde *Tirupatty* er bij, »zijn hun niet eens een koek van dadels, geconfijt met vliegen, in stede van kruidnagels, waard!"

Hij wierp op den bodem der praauw de visschen,

die in de mazen van het net spartelden. Terwijl zij het visschen voortzette, kwam de baggerow, welker grootzeil onder den aanwakkerenden wind trilde, naar hen toe.

Het was de *Talah al Rahman* van Mascate, bemand met vijf en twintig matrozen van de oostelijke kust van Arabië. Naakt tot aan het middel, het hoofd bedekt met de levendig gekleurde sjaal, wier franjes op hunne schouders golfden, beschouwden deze kinderen Ismaëls met een afgetrokken oog het nog ver verwijderd land en de kleine boot, welke zich op de golven bewoog. Op den achtersteven zat de Nakodah *Yousouf Ali* delig zijne lange pijp te rooken. De bruine kaftan, die hem geheel bedekte, liet slechts zijne dunne vingers en zijn ernstig gelaat, omringd door een gitzwarten baard, zien. De vorm van het vaartuig, welks hooge achtersteven zich gelijk den rug van een kameel boven de zee verhief, terwijl zijn lange voorsteven in de golven gelijk den snavel van een vogel nederdook; deszelfs eenvoudige en oorspronkelijke takelaadje, bestaande in een eenigen mast en een enkel stuk zeil, als die der vaartuigen, welke door de Grieken bij de belegering van Troje gebruikt werden, dit alles herinnerde bij het gezigt van de baggerow, die aldus reeds ten tijde van Alexander de monding van den Indus bezochten en den Indischen Oceaan sedert zoovele eeuwen doorploegden. (*Wordt vervolgd.*)

Oostenrijksche Lloyds Stoomvaart Maatschappij.

Het vertrek der stoombooten dezer maatschappij van Alexandrië direct naar Triëst is bepaald omstreeks den 6 en 21 van iedere maand, na aankomst der passagiers van Indië en China. De reis wordt gewoonlijk volbragt in minder dan 5 dagen en bestaat er geen oponthoud voor quarantaine.

Passagiers die hunne passage hier bespreken, betalen voor eene hut der eerst klasse. *f* 200,—
» » » » tweede » » 138,—

Een zeker aantal hutten wordt steeds in reserve gehouden ten gerieve van passagiers van Java, die langs dezen weg naar Europa vertrekken.

(477) MACLAINE, WATSON & Co.

BATAVIA, 4 *Maart* 1855.

Naar Samarang en Soerabaya

wordt passage aangeboden met het Ned. barkschip **Provincie Drenthe**, kapitein *H. Beckering*, voerende een geëxamineerden doctor, om in het laatst der volgende week naar eerstgenoemde plaats te vertrekken, en zich aldaar slechts eenige dagen op te houden.

Adres bij den gezagvoerder voornoemd in het Java Hotel, en bij de Agenten alhier

(2560) TIEDEMAN & VAN DER BURG.

BATAVIA, 29 *December* 1855.

BATAVIA.

Naar men verneemt, is de openbare teregtstelling van den chinees *Oey Tamba* voor het omgaande geregt alhier op nieuw uitgesteld, ten gevolge van het opvatten van een voortvlugtigen mede hoofdbeschuldigden, waardoor de instructie dier zaak op nieuw moet worden geopend, doch men tevens de hoop voeden mag, dezelve tot algeheele klaarheid gebragt te zien.

— Op den 1sten dezer heeft de Chinees *Lie-Anjok*, van beroep timmerman, zich aan een Kapasboom achter den gang Klintjie, door middel van zijn buikband opgehangen en is in dien toestand dood gevonden. Hij had een geringe schuld gemaakt of voorschot voor het verrigten van eenig werk gekregen en men wil het toeschrijven aan het niet in staat zijn tot de vervulling der daaruit voor hem voortvloeijende verpligtingen, dat hij zich van het leven heeft beroofd. Hij verkeerde overigens in den armoedigsten toestand, was 45 jaren oud en zonder vaste verblijfplaats.

— Wij vernemen van Tangerang, dat op den 30 Dec. jl. in den namiddag ten half vijf ure na het uitdeelen der voeding vier gevangenen, waarvan drie van diefstal met braak en een van moord beschuldigd waren, met geweld de deur der gevangenis hebben geopend en getracht te ontvlugten, doch de policiedienaren, door het slaan der tontong door een der medegevangenen, gewaarschuwd, zoo werden de ontvlugten in de Suikerrietvelden voor de gevangenis dadelijk achterhaald.

— Men meldt ons van Buitenzorg, dd. 31 Dec. jl. Zaturdag avond den 29 dezer, des avonds ten 8 ure, werd alhier de nieuw gebouwde societeit ingewijd, welke plegtigheid in het smaakvol gebouw plaats vond en door een 30tal leden werd bijgewoond. Een ieder, die het gebouw binnentrad, was opgetogen over deszelfs sierlijke bouworde, smaakvolle meubelen en doelmatige verlichting. Er bevinden zich een russisch en een gewoon biljard, welk laatste zeer prachtig is en *f* 1700 gekost heeft. De eerste steen van het gebouw werd den 23 Oct. jl. gelegd en hetzelve is dus, in den ongelooflijk korten tijd van slechts ruim 2 maanden daargesteld. Nadat de leden zich vergaderd hadden, werden, door middel van stembriefjes, verkozen, tot president de heer H. C. Bekking; tot directeuren de heer Dr. P. Swart en kapitein W. Kock, en tot thesaurier de heer D. W. Rost van Tonningen. Het verdere gedeelte van den avond werd zeer genoeglijk gesleten, waartoe de militaire muzijk veel bijbragt en hoogst voldaan scheidde men des middernachts. De heer L. van den Bor hield eene ter gelegenheid passende redevoering, die door een ieder met een erkentelijk hart werd aangehoord, terwijl na het eindigen derzelve, de muzijk het *Wien Neêrlandsch bloed* aanhief, dat door den zang der aanwezigen vergezeld ging. Den heer H. C. Bekking, onder wiens leiding de societeit is opgerigt, komt deswegens groote eer en de welmeenende dank van het Buitenzorgsch publiek toe.

Tot zoo verre onze berigtgever. De redactie van dit blad hoopt van harte, dat de oprigting der societeit de ingezetenen van het lieflijk gelegen Buitenzorg door een vriendschappelijken band moge vereenigen, en alle de ter dier plaats heerschende koelheid (om geen ander, meer hard woord te gebruiken) verbannen moge.

— Den 17 December is in de rivier kampong Pekahoeman (Kendal), het lijk gevonden van een Javaansch kind, genaamd *Sahimien*, oud $2^1/_2$ jaar.

— Op denzelfden dag had in de dessa Pakoetjen, district Perboean, een treffend voorval plaats.

De Javaan *Pa Wassinah*, oud 64 jaren, zich met zijne 2 kinderen van de dessa Kondangan, district Troeko, huiswaarts willende begeven, werd in het midden der rivier Brodie door den zwaren stroom medegevoerd, met dat ongelukkig gevolg, dat hij verdronk in het gezigt zijner kinderen die echter gered werden.

(*Samarangsch Advertentie-Blad.*)

NEDERLAND.

Sneek, 16 October. J.l. Zaturdag avond werd er nog laat aan de afzonderlijk staande woning van mej. S. te Wijckel, nabij Sloten, geklopt en een aalmoes gevraagd. Op het antwoord dat men dan den volgenden dag moest komen, aangezien men des avonds of des nachts niet gaf, moest men zich al morrende verwijderd hebben. In den nacht echter ontwaakte de weduwe plotseling door eenig geraas, en zag weldra een zwart gemaakt of vermomd persoon voor zich verschijnen, welke haar onder bedreigingen van de sleutels der secretaire beroofde, waarna hij zich, daaruit plus minus *f* 440 en eenige gouden halssieraden medenemende, verwijderde, na alvorens tegen verraad gewaarschuwd te hebben. Aan hulp voor de weduwe viel niet te denken, daar zij het huis slechts met eene oude doove dienstmeid bewoonde.

Men schrijft uit 's Hage, 19 October:

»De commissie van ingenieurs uit verschillende landen, die den onderkoning van Egypte, zooals bekend is, ter zijde zullen staan in zijne voorgenomen onderneming, waaronder zich de Nederlandsche hoofd-ingenieur Conrad bevindt zal den 30 dezer maand te Parijs eene bijeenkomst hebben, zich vervolgens naar Marseille begeven en van daar den 8 November naar Alexandrie onder zeil gaan, om daarna de reis naar Egypte te volbrengen."

— Het met de jongste mail bij het departement van kolonien uit Suriname ontvangen berigt, betreffende den gezondheidstoestand aldaar, doet het volgende kennen.

Ofschoon de gele koorts onder de bemanning der koopvaardijschepen steeds afneemt, zijn evenwel, sedert het laatste mail-berigt, nog eenigen dier schepelingen aan gemelde ziekte overleden.

De sterfte onder de manschappen van het garnizoen is daarentegen aanmerkelijk. Van den 1 tot en met den 15 September j.l. zijn 9 hunner overleden. Dezen zijn echter aan andere ziekten (voornamelijk bloedbederfkoorts en kwaadaardige galkoorts) bezweken.

— Bij vonnis der arrondissements-regtbank alhier van 20 October, is G. v. B., oud 14 jaar, arbeider, wonende te Geldersch Veenendaal, wegens moedwillige beschadiging van een telegrafischen toestel, door met een steen te werpen tegen en vernielen van eene porceleinen schijf aan een paal van 's rijks telegraaf onder de gemeente Geldersch Veenendaal, veroordeeld tot eene gevangenisstraf van zes weken. Zoover ons bekend, is deze de eerste overtreding van dien aard, welke aan de kennisneming van den strafregter is onderworpen.

— Den 25 October is op Maasland, bij Breda, in den ouderdom van 85 jaren, overleden de gepens. luit.-gen. *W. Graaf van Bijlandt.*

— Te Groningen is den 28 October overleden de met roem in onze letterkunde bekende dichter Mr. *A. H. Spandaw*, in ongeveer 80jarigen ouderdom. Hij was laatstelijk raadsheer in het Geregtshof aldaar.

Weesp, 4 October. In den afgeloopen nacht heeft alhier een droevig ongeluk plaats gehad. De heer Simon Hagedoorn, wonende onder de gemeente Nigtevecht, met zijne echtgenoot bij gelegenheid der kermis in deze stad vertoevende, heeft, omstreeks middernacht huiswaarts zullende keeren, het ongeluk gehad door de duisternis in de voor 's rijks fortificatiewerken nieuw gegraven gracht op de Ossenmarkt, waarin reeds water stond, te vallen; zijne echtgenoot, die hem waarschijnlijk hulp heeft willen bieden, is mede in die gracht gestort en voor dat er hulp verscheen, hadden beide reeds opgehouden te leven.

— Dezer dagen is de huisvrouw van zekeren K. te W. op de volgende wijze opgeligt. Vier à vijf elkander schijnbaar onbekende personen wisten zich ten huize van genoemden K., tijdens zijne afwezigheid, in te dringen. Twee van hen deden zich voor als kooplieden in lijnwaden, servetgoed, enz. De vrouw van K. niets willende koopen, trad een derde binnen, roemde de koopwaren, kocht een en ander zeer goedkoop, hetgeen hij betaalde, en begon eindelijk een menigte goed te koopen, na zich alvorens bij de vrouw van K. te hebben voorgedaan als koopman en winkelier te A. en de broeder te zijn van een bij haar goed bekend persoon. Toen hij eindelijk had gekocht tot een bedrag van *f* 650 en het op betalen aankwam, had hij natuurlijk zooveel geld niet bij zich, en wist hij vrouw K. over te halen hem die som voor een paar uren te leenen, voorgevende zoo goedkoop te hebben gekocht en met die goederen goede winsten te kunnen doen, terwijl hij in elk geval de goederen in pand bij haar liet, zoodat er geen gevaar in stak. De geen kwaad vermoedende vrouw gaf de gevraagde som, de kooper betaalde aan de beide andere kooplieden en deze gingen huns weegs; even daarna vertrok ook de kooper, de gekochte goederen in hare bijzondere zorg aanbevelende. Toen K. te huis kwam en zijne vrouw hem deze zaak verhaalde, begrepen zij beide bedrogen te zijn, doch te laat; de bedriegers waren reeds nergens meer te ontdekken, en hadden eene waarde van nog geen *f* 200 achter gelaten.

ENGELAND.

De jongste brieven uit Sebastopol melden, dat aldaar nog steeds een levendig onderhoud tusschen de Noord- en Zuidzijde met kogels gevoerd wordt. De wandelaars te Sebastopol zijn schaarsch, want zoodra zich 2 of 3 personen op een punt vertoonen worden zij dadelijk met kogels van de overzijde begroet. Er waren 3 of 4 cafés-restaurants opgerigt, maar deze vonden weinig bezoekers. Het zonderlingste is, dat de wandelaars te Sebastopol door loopgraven moeten gaan, willen zij niet door het Russische lood getroffen worden. Overigens spreken deze brieven van talrijke krijgsraden, welke in den laatsten tijd gehouden waren, ten gevolge van telegrafische dépêches uit Londen en Parijs.

— Het Bijbelgenootschap te Londen geeft thans een protestantsch blad in de Spaansche taal uit, getiteld *el Alba*, dat in groote hoeveelheden kosteloos in Spanje verspreid wordt, alwaar het te Corunha, Alicante en Malaga wordt ingevoerd.

— De angstige zorg, waarmede de conservatieven thans den vrede prediken, terwijl zij aan den anderen kant beloven geene hinderpalen aan den oorlog in den weg te leggen indien de krijg onvermijdelijk is, bewijst hunne zwakheid en het onopregte van hun gedrag in de laatste parlementszitting. Hunne verdediging is nu, dat zij nimmer anders bedoelden dan den waarborg van Turkijes onafhankelijkheid en de handhaving der Europesche staten-verhouding, maar niet om Rusland er buiten te sluiten. Het volgende is eene zi[…] hunner redenering: »Zal Engeland, met belijde[…] van regtvaardigheid en gematigdheid op de lip[…] den oorlog voortzetten, bezield met den meest wo[…] democratischen hartstogt, de zucht tot verovering? [...] afgeloopen jaar heeft ons veertig duizend man en [...]tig millioen ponden sterling gekost. Zijn wij bereid denzelfden schaal krijg te voeren gedurende tien [...] twintig jaren, met oogmerken die gedurig verandere[…] bondgenootschappen die wisselen, (?) en de nachtui[…] der revolutie wachtende op de gelegenheid, om voord[…] te trekken uit den algemeenen schok en dien te [...] vorderen met dolk of toorts?" — Zelfs veroordeelt [...] schrijver in een ander artikel den anglic. geestelij[…] Temple Frere, die zich bij gelegenheid der danksto[…] in Westminster-abdij op eene bloeddorstige wijze te[…] de Russen uitliet. In het algemeen begint men de [...] handeling van krijgsgebeurtenissen op den prediksto[…] als uiterst ongepast te beschouwen.

— Opmerkelijk is de gedurige wensch, dien de mee[…] dagbladen uiten, dat de Engelsche gezant te Consta[…]tinopel teruggeroepen worde, bij de herinnering [...] Nicolaas I, vóór de uitbarsting van den oorlog daar[…] aandrong. Thans wordt lord Stratford genoemd als e[…] man van een niet te beteugelen en aanmatigend karakte[…] die gedurende *eene lange diplomatische loopbaan* zi[…] doorgaande hatelijk maakte bij de gezanten van vreem[…] mogendheden. De *Morning Advertiser* geeft de vo[…]gende schets van den levensloop van lord Stratfor[…] die tevens de hoogst zonderlinge aanleiding bevat va[…] George Cannings verheffing:

»De loopbaan van dezen staatsman is zeer bijzonde[…] Zijn vader, een wijnkooper in het *Strand*, iema[…] die veel achting genoot, was edelmoedig van aar[…] Toen wijlen de heer George Canning (de zoon ee[…] tooneelspelers) als een jongen leêg liep om de schouw[…]burgen, gevoelde lord Stratfords vader medelijden m[…] zijnen verwaarloosden toestand, bezorgde hem de mi[…]delen tot eene onbelemmerde opvoeding en bewaar[…] hem waarschijnlijk alzoo voor een verachtelijke en ve[…]kwistende levenswijze, om een van de schitterend[…] en meest geëerde Engelsche staatslieden te worden. Ca[…]ning trad in het parlement in 1793, werd secreta[…] van het ministerie in 1796 (penningmeester der mari[…] en in 1807 minister van buitenlandsche zaken on[…] het Portland-cabinet. Toen beantwoordde hij de die[…]sten, hem door den ouden heer Stratford gedaan [...] stelde den tegenwoordigen lord Stratford aan tot schr[…]ver bij het ministerie van buitenlandsche zaken; ve[…]volgens in 1809 tot secretaris bij de ambassade te Co[…]stantinopel onder sir Robert Adair, die toen het ge[…]zantschap aldaar waarnam. Later (in 1814) werd d[…] heer Stratford Canning tot minister-plenipotentiaris be[…]noemd in Zwitserland en in 1820 in de Vereenigde Staten. Zijn geheele leven is met korte tusschenruimte besteed in staatsdiensten. Van Washington teruggekomen, nam hij in 1824 eene bijzondere zending naar Rusland waar en werd spoedig daarna gezant bij de Porte, waar hij van 1825 tot 1829 bleef, na zich vele vijanden gemaakt en zelfs den sultan aanleiding tot verstoordheid gegeven te hebben. Nogtans vertrok hij in 1831 weder naar Turkije met eene bijzondere lastgeving, en bezocht Spanje in dezelfde betrekking in het daarop volgende jaar. Teruggekomen in Engeland, nam hij zitting in het parlement als vertegenwoordiger van Lyme Regis, doch bleef zonder betrekking tot 1841. Lord Melbourne onthield zich hem een ambt op te dragen, als bekend zijnde met zijn ongemakkelijk karacter en de moeijelijkheden die hij aan vroegere ministers veroorzaakt had. Doch in 1841 werd lord Aberdeen minister van buitenl. zaken. Lord Ponsonby, onze bekwame gezant bij de Porte, trad af, en in October werd sir Stratford Canning in diens plaats tot die gewigtige en verantwoordelijke betrekking benoemd, waarvoor niemand slechter gekozen kon worden, niettegenstaande al zijne ondervinding." En dat was echter de man in wiens handen het ministerie Aberdeen de geheele leiding der Oostersche kwestie stelde, van 1852 — 1853 tot in het voorjaar van 1854.

— Jl. Zondag viel er een klein oproer voor onder de te Limerick in bezetting liggende militie. Het regiment was onder de wapenen gekomen en stond gereed naar de kerk te gaan om de godsdienstoefening bij te wonen, toen berigt kwam dat op bevel van generaal Chatterton, kommandant van het district, de muziek van het córps de troepen niet vergezellen en niet spelen zou. Groot was het misnoegen daardoor te weeg gebragt, en toen majoor Spring een korporaal liet arresteren en naar de provoost brengen, ontstond er een werkelijk oproer onder de manschappen, die allen hunne gelederen verlieten, naar de provoost liepen, den korporaal bevrijdden en hem in zegepraal wegdroegen. Sedert is het regiment in zijne casernen geconsigneerd.

Naar men zegt, moet een r. c. priester aanleiding tot het gebeurde hebben gegeven, daar de generaal op zijn verzoek, de muziek geweigerd had.

BELGIE.

Op een rapport van den minister van binnenl. zaken, hetwelk de onbillijkheid betoogt van het door de bevolking verlangde verbod, betreffende het verbruik van levensmiddelen tot industriele doeleinden, als b. v. de aardappelen tot het maken van stijfsel. enz., daar door dat verbod een groot aantal arbeiders van werk beroofd zoude worden, heeft Z. M. aan voorn. minister eene som van tien duizen francs toegestaan, om als prijs uit te loven aan dengene, die eene stof kan aanduiden, welke niet tot de voedingsmiddelen behoort en welke in staat zoude zijn, om de tegenwoordige in de nijverheid gebruikte zetmeelhoudende stoffen te vervangen.

— Een der rijkste edellieden van het markiezaat Namen, de ridder Legrain, was tijdens het beleg van Bouvignes in 1455, door den hertog van Beaufort gevangen genomen, en verkreeg zijne vrijheid slechts op voorwaarde, dat hij aan zijn overwinnaar al zijne aanzienlijke goederen afstond, onder beding echter, dat dezen na vier honderd jaren weder aan zijne erven zouden terugkeeren. Die tijd is thans verstreken en eene talrijke afstammelingen van Legrain komen nu op, om de erfenis te verkrijgen. Een hunner bezit eene geslachtslijst, welke bewijst, dat hij in regte lijn afstamt van den bedoel[…]

BIJVOEGSEL

behoorende bij den

JAVA-BODE,

van Woensdag 2 Januarij 1856, No. 1

den ridder Legrain; hij heeft zich dan ook tot het bestuur gewend, om in het bezit te worden gesteld van de goederen zijns voorzaats.

— De katholijke partij wendt alle middelen aan, om betrekkingen in het leger aan te knoopen. Met dit oogmerk naar het schijnt althans tracht de magtige maatschappij van St. Vincentius a Paulo, onderofficieren en soldaten tot leden aan te werven, zeer tegen den zin der oversten. Eenige dagen geleden is de luitenant-kolonel de Jaegher, broeder van den gouverneur der provincie Oost-Vlaanderen, in het lokaal der gezegde societeit verschenen, met de karwats in de hand, en heeft er 53 soldaten van zijn regiment doen uittreden.

— Door een gelukkig toeval is België bij de plaats hebbende worsteling nog niet het strijdperk van Europa geroepen." Met dezen troost voor België opent de *Morning-Post* (men weet voor wien dat blad schrijft), een hevig artikel tegen genoemd rijk, gegrond op de toelating der drukpers in het drukken van het manifest der drie volksleiders Kossuth c. s., en verwijt tevens dien staat de uitgave van *Le Nord*, echter erkennende dat genoemd blad ook in Engeland zijne verdedigers vond en dat zelfs in het parlement. De *Morning-Post* bedreigt België met ernstiger maatregelen dan diplomatieke notaas, wanneer het geen orde stelt op zijne drukpers.

FRANKRIJK.

Parijs, 3 Oct. De brieven van keizer Napoleon III aan paus Prins IX geven den pauselijken nuntius en den bisschoppen van Frankrijk ruim stof tot beschouwing. Volgens het dagblad van Millaan vraagt de keizer in zijne brieven: 1°. eene algemeene amnestie; 2°. het overbrengen van geheel het burgerlijk beheer in handen van leeken; 3°. de invoering van het wetboek Napoleon; 4°. de instelling van een liberalen regeringsvorm. (De parijsche correspondent van *le Nord* maakt bij de vermelding van het bovenstaande deze opmerking: »Wanneer men het in Frankrijk bestaande regeringstelsel kent, is het zeer zonderling te zien, dat Napoleon III een liberalen regeringsvorm vraagt.... voor de Romeinen!")

— Een maire van eene kleine gemeente, die verzuimd had tegenwoordig te zijn bij het, ter viering der inneming van Sebastopol, gezongen *Te Deum*, is deswege door den prefect van Vauluse voor veertien dagen in zijne betrekking geschorst.

— Het *Journal de Constantinople* spreekt van eene schermutseling te Yenikalé, waarbij een escadron afrikaansche jagers, met gering verlies, door zes vijandelijke escadrons had heen geslagen.

DUITSCHLAND.

In den staatkundigen toestand van Duitschland is in de jongst verloopen maand geene verandering gekomen. De politiek der onderscheiden Staten en van den Bond blijft dezelfde. Eene poging van Denemarken, om de zaak van den Sondtol in een congres te regelen, vindt bijval; dit congres zal in deze maand vergaderen.

— Het gerucht, dat de Oostenrijksche regering de goederen van de Sardinische kloosters, welke bij eene staatswet vervallen zijn verklaard en in de Oostenrijksch-Italiaansche staten zijn gelegen, in beslag heeft genomen, is bevestigd. De Sardinische regering heeft daarover geklaagd en zich tot Frankrijk, haren bondgenoot, gewend, om deszelfs bijstand te verwerven, ten einde het bewind van Oostenrijk te bewegen, dit sequester weder op te heffen, doch het cabinet van Parijs heeft daaraan geen gehoor gegeven, vermoedelijk op grond, dat deze tusschenkomst toch vergeefs zoude zijn, zoo lang de andere punten van geschil tusschen Oostenrijk en Sardinie niet waren vereffend.

— Ter viering van den aanstaanden 90sten verjaardag des veldmaarschalks Radetzky, is men voornemens een museum op te rigten, waarin al de ter eere van den grijzen held ontstane letterkundige voortbrengselen en kunstwerken, deels in originali, deels in copijen zullen vereenigd worden.

— Dat Keizer Napoleon steeds tracht, de goede verstandhouding met Oostenrijk te onderhouden, is weder gebleken bij zijn gedrag in de kwestie der vlugtelingen, welke thans het onderwerp is geworden van onderhandelingen tusschen Engeland en sommige mogendheden van het vasteland. Het Fransche cabinet deelt in dit opzigt volmaakt de gevoelens der Oostenrijksche regering, en als zeker kan gemeld worden, dat de heer de Persigny in last heeft, om de voorstellen van graaf Coloredo aan het Hof van St. James te ondersteunen.

— Van eene geloofwaardige zijde verzekert men, dat twee eigenhandige brieven, welke Keizer Napoloen in den jongsten tijd aan de Paus geschreven heeft, ook te Weenen ter inzage zijn voorgelegd, of van de Fransche dan wel van de pauselijke zijde wordt niet gemeld. Aangaande den inhoud dezer brieven meldt men, dat daarin wel is waar, den Paus de invoering van onderscheidene hervormingen in het bestuur van den Kerkelijken Staat wordt aangeraden, maar daarentegen bevestigt het zich niet, dat zij, zoo als men gezegd had, in bewoordingen vervat waren, welke met de waardigheid des schrijvers of van hem, tot wien zij gerigt zijn, in strijd zouden staan.

— Volgens eene mededeeling in het jongste nommer van het statistisch tijdschrift, zoude de stand der bevolking van de Oostenrijksche monarchie op het einde van 1854 bedragen 39.411,309 zielen, waarvan 20,138,699 vrouwelijke en 19,272,610 mannelijke inwoners. Deze opgave berust niet geheel op de jongste tellingen en is langs wetenschappelijken weg aangevuld, maar zal niet veel van de waarheid afwijken.

— De Hongaarsche ritmeester der huzaren, graaf Ph. Sigrai, heeft de dienst verlaten om zendeling te worden. Tot dit doel zal hij te Weenen in de theologie studeren, gelijk hij ook zijn vermogen tot een godsdienstig einde zal gebruiken.

— De beroemde reiziger Dr. Barth, den 1sten Oct. te Hamburg aangekomen, heeft in de Hamburgsche dagbladen den volgenden open brief geplaatst: »Ik breng aan mijne belangstellende landgenooten mijnen innigsten dank voor de bewijzen van erkentelijkheid, welke zij aan mijne pogingen en navorschingen op het gebied der aardijkskundige ontdekkingen ten deel hebben doen vallen. Voorzeker, terwijl de eerste kiemen mijner wetenschappelijke vorming hier in mijne vaderstad gelegd zijn, heeft Hamburgs eigenaardige werkzame leefwijze aan mijne verdere studien en wetenschappelijke ondernemingen eens voor altijd die rigting gegeven, welke de wetenschap in het naauwste verband met het leven der volkeren beschouwt en wetenschap tot veredeling van het leven, het leven tot werkzame toepassing der wetenschap aanwendt. Mogen de uitkomsten mijner ondernemingen en nasporingen ook voor den levenskreits mijner vaderstad, op het burgerschap waarvan ik trotsch ben, niet ten eenen male onvruchtbaar wezen!"

— De groote uitgave van de reizen van Dr. Barth door Afrika, met wier bewerking zich thans de schrijver te Gotha bezig houdt, zal aldaar bij Perthes in het licht verschijnen. Men verwacht, dat ook een goedkooper uittreksel uit dit belangrijk werk voor het groote publiek zal uitgegeven worden. Het resulaat van zijne Afrikaansche reis heeft Dr. Barth in de volgende hoofdpunten zaamgevat: 1° het doen kennen van de woestijn Sahara in hare werkelijke gesteldheid en karacter; 2°. de bepaling van de ligging en de uitgebreidheid der Mandifgroep; 3°. het bewijs, dat de oostelijke bronstroom van de Kowara, de Beune, niet in verband staat met het meir Tsad; 4°. het opsporen van de rivieren Baghermis en Adamaxias en 5°. het bepalen van den loop der rivier de Niger tusschen Sokkoto en Timbuktu.

— Dr. Barth is door de Koningin van Engeland benoemd tot ridder van de Bath-orde en heet dienvolgens thans, als Engelsch baronet, sir Henry Barth. Als zoodanig wordt hij ook reeds in eenige berigten, den onverschrokken reiziger betreffende, genoemd.

DENEMARKEN.

Dezer dagen heeft een creool de Sond tusschen Kronenburg en Helsingfors overgezwommen; de lijnregte afstand is meer dan 4 Engelsche mijlen, maar de stroom was oorzaak, dat hij in eene schuinsche rigting den overkant bereikte en dien ten gevolge nagenoeg 6 mijlen heeft moeten zwemmen, tot het volbrengen van welke taak hij 2 uren en 40 minuten noodig had. Sedert het waagstuk van Leander en lord Byron aan de Dardanellen had men niets dergelijks gezien.

— Volgens mededeeling van het Deensche statistieke bureau is uit de telling van 1 Februarij 1855 gebleken, dat de geheele bevolking van het koningrijk Denemarken (d. i. Jutland en de Europesche eilanden) 1.499,850 inwoners bedroeg. Volgens de telling van 1 Febr. 1850 bedroeg die bevolking 1,407,747, zoodat zij in den tijd van 5 jaren 6½ pCt. toegenomen is. Van deze bevolking komen op de hoofdstad van Kopenhagen 143,591, op de overige steden 185,020, op het platte land 1,171,239. In 1850 telde Kopenhagen 129,695 inwoners, welke dus meer dan 10½ pCt. vermeerderd is. Grooter is nog de toeneming van de overige steden, 15 pCt., terwijl zij daarentegen zwakker is op het vasteland, nog geen 5 pCt. In 1801 had het geheele koningrijk slechts 925,000 inwoners en Kopenhagen 101,000.

ZWEDEN.

Van eene geloofwaardige zijde doet men opmerken, dat ten onregte aan de reis van den generaal Canrobert naar Stockholm het doel wordt toegeschreven, dat hij de Zweedsche regering zoude trachten te bewegen verlof te geven, dat een gedeelte der geallieerde vloten in de havens van Zweden mogt overwinteren. De onzijdigheidsverklaring, welke de Zweedsche regering bij het uitbreken van den tegenwoordigen oorlog heeft uitgevaardigd, geeft uitdrukkelijk aan de schepen der krijgvoerende mogendheden het verlof, om zich in de havens van Zweden en Noorwegen op te houden en slechts eenige dezer havens werden hiervan uitgezonderd. Wanneer de geallieerde mogendheden er de voorkeur aan geven hunne schepen uit de Oostzee terug te trekken en in hunne eigene havens te laten overwinteren, dan hebben zij hiervoor hunne redenen. Het berigt, dat de generaal Canrobert in last zoude hebben, met het cabinet van Stockholm te onderhandelen over de aansluiting van Zweden aan de alliantie der Westersche mogendheden, verdient, zoo verzekert men van dezelfde zijde, evenmin geloof. In der tijd namelijk werden van de zijde der Westersche mogenheden bepaalde verklaringen gedaan, welke het niet aannenelijk maken, dat deze staten zich daartoe zouden verstaan, om te dingen naar het verbond met eene mogendheid van den tweeden rang; zij zouden zulk eene alliantie niet zoeken, zoo zij al bereidwillig eene die aangeboden werd, aannamen. Dat Zweden echter tot dusver geene dusdanige aanbiedingen gedaan heeft is, volgens eene mededeeling van eene geloofwaardige zijde, zoo goed als stellig te beschouwen.

ZWITSERLAND.

— De Russische gezant in Zwitserland, de heer von Krüdner, heeft in den laatsten tijd pogingen aangewend, om een buksenmaker in het canton Genève, die eene buks van buitengewoon verre dragt en van een zeker schot heeft uitgevonden, zijn geheim af te koopen en hem tot het overgaan in Russische dienst te bewegen. In tegenwoordigheid van den heer von Krüdner werden te Vevey herhaalde proeven met dit nieuwe vuurwapen gedaan, welke zeer voldeden. Op een afstand, veel verder reikende dan de tot dusverre gebruikelijke buksen, troffen alle schoten uit dit nieuwe geweer met de grootste juistheid het gestelde doel. De heer von Krüdner heeft thans evenwel een mededinger gevonden, daar het Zwitsersche departement van oorlog voor eenige dagen een gevolmagtigde naar Vevey heeft gezonden, om deze uitvinding ten behoeve van het Zwitsersche leger te koopen.

— In geheel Zwiserland wordt met kracht aangedrongen op vermindering van de catholieke feestdagen, dewijl de 900.000 Zwitsersche Catholieken, het dagloon op slechts een halven franc stellende, ten gevolge van die feesten dagelijks 450.000 francs verliezen, die nu door anderen worden gewonnen.

— De gezamenlijke cantons van Zwitserland tellen thans de volgende krijgsmagt: genie 35, artillerie 150, dragonders 38, guides 16, scherpschutters 150 compagnien, en infanterie 232 bataillons.

— Het gebrek der armen in het canton Bern heeft een zoo ernstig caracter verkregen, dat door wettelijke bepalingen bezwaarlijk daarin te gemoet kan gekomen worden. Het ontstaat niet uit gebrek aan bronnen van bestaan, maar uit het dagelijks meer veld winnen in het volksleven van de grondstellingen, om zoo veel mogelijk levensgenot bij zoo weinig mogelijke inspanning te verkrijgen. In zeer vele gemeenten, die tot de armsten behooren en wier bewoners als bedelaars en landloopers het canton doortrekken, ligt een groot gedeelte van het bebouwbare land braak, omdat de bewoners te lui zijn om het te bebouwen. De poging om nijverheidstakken in de arme streken in te voeren, zijn dikwijls aangewend, maar lijden steeds schipbreuk op de grenzelooze traagheid des volks. De volksscholen bevinden zich in vele streken in den treurigsten toestand. De godshuizen worden aldaar bijna in het geheel niet meer bezocht. De zedeloosheid en zucht tot misdrijven van allerlei soort nemen op eene schrikbarende wijze toe. Niemand weet hoe hier te helpen is; sommigen willen strenger viering van den Zondag, in het algemeen ten minste een terugvoeren van het volk tot het eenvoudig, opregt bijbelsch geloof, terwijl anderen stelselmatig alle godsdienstig en kerkelijk geloof ondermijnen. De regering is radeloos.

Scheepsberigten.

Lijst der gepraaide en geseinde schepen door het barkschip *Cortgene* kapt. *R. J. Rijken*.

Gepraaid: 1 October 1855. Op 28° 10' N. B. en 20° 2' W. L.: de Amsterdammer bark *Tweeling Zusters* kapt. *Kars* van Liverpool naar Batavia.

Geseind: 12 October. Op 11° N. B. en 24° 35' W. L. het Amerikaansch clipper fregatschip *Don Quixote*.

Gepraaid: 22 October. Op 4° N. B. en 16° 28' W. L. de Schiedammer bark *Christiaan Huygens* kapt. *Iklower* hebbende 43 dagen reis.

Geseind: 2 December. Seinden het Fransche fregatschip *Pomona* kapt. *Delenclos* van Bordeaux naar Zenzibar Z. B. 38° 49' en O. L. 33° 3'.

Gepraaid: 25 December. Op 15° 9' Z. B. en 101° 55' O. L. de Hollandsche brik *Willem Eggerts* van Port Jackson naar Batavia 35 dagen reis.

Straat Sunda doorgeseild.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van.*	*Datum.*	*Naar*
Decemb.	27	Engelsch	Saghalien	Thomson	Shanghai	9 Dec.	Londen.
»	—	Amerikaansch.	J. Gilpin	E. P. Ring.	Manillo.	16 »	New-York.
»	—	»	Gentleman	Wn. P. Weckz	»	17 »	»
»	—	Engelsch	Acrolite	J. J. Jawiett	Shanghai	15 »	Londen.
»	28	Amerikaansch.	Competita	White	Manillo.	20 »	Boston.
»	27	Engelsch	Royal Stuart	T. G. Tadman	Batavia.	23 »	Europa.
»	—	»	Prima Donna	A. Sproul	Hongkong.	15 »	Port Phillip.
»	29	Amerikaansch.	Boston Light	Collagan	Shanghai	16 »	New-York.
»	30	Engelsch	Frederick	Stephanson	Batavia.	21 »	Rotterdam.

Aangekomen Schepen te *Batavia*.

Datum.		*Vlag.*		*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van.*	*Datum.*	*Agenten*
Decemb.	30	Engelsch	schoen.	Bamoer		China		
»	31	Nederl Indisch	stooms.	Ambon	Hugenholtz	Soerabaya	28 Dec.	B. Kopersmit en co.
»	—	Nederlandsch	bark	Cortgene	Ryken	Rotterdam		Reynst, en Vinju.
»	—	Nederl. Indisch	schip	Amason.		China		Gezagvoerder.

Vertrokken Schepen van *Batavia*.

Datum.		*Vlag.*		*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Januarij.	1	Fransch	bark	Narbal.	Des Bois.	Nantes via Samarang.
»	—	»	»	Camoens	Bonet	Havre via »
»	—	Nederl. Indisch	»	Atiatool Rachman	Sech Bafadal.	Soerabaya.
»	—	» »	»	Ydroesie	Said Befagie.	»
»	2	Z. M.	schoen.	Lancier		»
»	—	Nederlandsch	schip	Amsterdam	Tjebbes	Amsterdam.
»	—	»	bark	Nederland en Oranje	van der Plas	»

In lading liggende Schepen te *Batavia*

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming	Agenten.
Nederlandsch	schip	Schoon Verbond *	J. Veenstra.	Amsterdam	Haeger en Schuurman.
»	fregat	Jacoba Helena	L. van Wagtendonk.	Rotterdam	»
»	»	Minister Pahud *.	J. M. Pfeil.	Rotterdam	»
»	schip	Willemina en Clara.	H. de Wyn	Amsterdam	»
»	bark	Commercie Compagnie.	J. H. Horn.	Middelburg	»
»	brik	Johanna *.	Halbertsma.	Amsterdam	»
»	schoen.	Henriette en Cornelia.	Hartmans.	»	»
»	bark	Souburg *.	H. B. L. Evers	Nederland via Sam. en Soer.	P. Landberg en Zoon.
»	bark	Lucia Maria.	G. Papineau	»	E. Moormann en co.
»	»	Hendrika	L. Verbeek.		van Ommeren, Rueb en co.
»	bark	Stad Schiedam *	Wulp	Rotterdam	G. Suermondt en co.
»	»	Kemanglen.	H. H. Smit	Samarang.	»
»	»	Jacobus Martinus.	J. Gegestein.	Tjilatjap	»
»	»	H. Willebrordus.	J. D. de Boer.	Nederland	C. Bahre, en G. Kinder.
»	brik	Anna Christina *	J. C. Joon.		Kreglinger, Dummler en co.
»	bark	Vrienden Trouw.	D. Grevelink	Amsterdam	B. Kopersmit en co.
»	»	Luciparas *	Kloppenborg.	Amsterdam	»
»	»	Laurentius en Emelia *	Knappert.		»
»	»	Provincie Drenthe	H. Beckering	Samarang en Soerabaya	Tiedeman en van der Burg.
»	»	Salatiga.	Bezier	Soerabaya.	»
»	»	Johanna Geertruida.	Flens.	Samarang en Soerabaya	de Weerdt, Ruyl en co.
»	»	H. Liduina	H. Lammerse.		»
»	»	Willem Daniel	P. de Meester.	Nederland	Paine, Stricker en co.
»	»	Goede Verwachting *.	J. Boysen	»	»
»	»	Alida Willemina	G. E. Doornbos	»	»
Nederl. Indisch	bark	Machmoedie	Sech Bahanan.		Coulster.
» »	»	Nawan Eljoesoer	C. Monteiro.	Sam. en Soerabya	»
» »	»	Fathool Joesoer	Sech Mohamat.	Cheribon en Soerabya	»
» »	»	So-ootban.	Sech Banseer		»
» »	brik	Lachmadie.	Sech Aboot.		»
» »	bark	Fulkus So-oot.	Sech Almanie	Soerabaya en Molukkos	»
» »	»	Balgies.	Said Alie.	Soerabaya.	»
» »	»	Zein.	Sech Badjardana		»
» »	»	Atiat Ulwadoet.	Goestie Tasiem.		D. N. Buys en co.
» »	schoen.	Batavia.	Giam Liangsoey.		»
» »	brik	Soot-din.	Sech Baozeer.	Soerabaya.	»
Amerikaansch.	schip	North Sea	Delano	Padang	Metzendorff, Wilmans en co.
»	bark	Dashing Wave *.	John B. Fisk	Nederland	Paine, Stricker en co.
»	»	Young Greek *	V. Harding.	Padang	»
»	»	Rebekah *.	Hotchkiss.	California.	»
Deensch	»	Valkyrien *.	J. Strandgaerd.	Kopenhagen	»
»	»	Cecrops	Boysen	Hamburg	Metzendorff, Wilmans en co.
Fransch	bark	Marie Gabrielle *	Dolu.	Nantes	G. Suermondt en co.
Zweedsch	bark	Maria Charlotta *	J. W. Schmidt.	Stockholm	»
»	brik	Wosya	L. M. Westerberg	Zweden	E. Moormann en co.
»	bark	Beatrice *.	Otterstrom.	Nederland	»

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te *Samarang.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Dec.	20	N. I.	bark Indramayoe	Sech Aldalerie.	Batavia.
»	—	»	bark Alnoer.	Sech Said	»
»	22	Ned.	bark Zalt Bommel	C. J. Juta.	»
»	—	N. I.	bark Fathool Moebarak.	Goestie Salman	»
»	23	»	bark Cornia.	Mohamat Alie.	Banjermass
»	26	»	stoomsch. Langen Lanmongan	T. Deighton.	Batavia.
»	27	»	schoener Hap Eng.	Tan Kie	Rienw.

Vertrokken Schepen van *Samarang.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Dec.	23	N. I.	bark Arief Banjermass	Mohamat Arip.	Soerabaya.
»	24	N. I.	Kiem Tianhoat	Guei Bingkiat	Banjermass.
»	—	»	bark Oen Goan	Liem Djehie.	Rembang.
»	—	»	bark Ellen	J. C. Lebert.	Batavia.
»	25	»	bark Kalimantan.	Lie Boenkiem	Banjermass.
»	—	»	bark Segaffie	Sech Drahim.	Batavia.

In lading liggende Schepen te *Samarang.*

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederl. Indisch	bark	Srie Brahim	Hoormat		Gezagvoerder.
» »	bark	Alnoer.	Sech Said.	Soerabaya	»
» »	schoen.	Bientang Toedjoe	J. W. Steevens	Padang	»
» »	stoomsch.	Langan Lanmongan	T. Deighton		Mac Neill en co.
» »	bark	[illegible]	[illegible]	Batavia	B. Kopersmit en co.
» »	bark	Indramayoe.	Sech Alkaherie	Soerabaya en Amboina	Gezagvoerder.
» »	»	Bientang Abdul.	S. van Hulstyn.	China	»
» »	»	Fatahoel. Moebarak	Goestie Salman	Banjermassing	»
» »	»	Al Oamanie.	Said Segaf.		»
» »	»	Anna Serie.	Said Alydroos		»
» »	»	Cornea	Mohamat Alie.		»
» »	»	Naim Balgier.	Sech Bawaris		»
» »	schoen.	Djeilanie	Anakoda Moeda.		»
Nederlandsch	schip	Castor	P. Esink	Nederland via Soerabaya.	B. Kopersmit en co.
»	bark	Telegraph.	J. B. Rulofs	» » »	»
»	»	Den Elshout.	E. F. Bonjer.	Nederland	Dorrepaal en co.
»	»	Constantia	C. J. Kalsshoek	»	»
»	»	Zalt Bommel	C. J. Juta.	Nederland via Soerabaya	J. G. Thooft.
Fransch	schip	Alphonse Nic. Cezard	F. Le Bozec	Havre.	Dorrepaal en co.
Engelsch	»	Geertruida.	J. C. Lebert.		Gezagvoerder.

Aangekomen schepen te *Soerabaya.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Dec.	21	N. I.	schoener Bientang Timor.	Siem Koensoen.	Balie Pad.
»	—	Amer.	bark Brothers.	R. Crowell.	Amsterdam.
»	22	N. I.	bark Djabir.	Mohamat	Singapore.
»	—	»	bark Kim Heg Ing	Oey Bokking.	Samarang.
»	23	Z. M.	stoomsch. Samarang.	Luit. Binkes.	uit zee Ter.
»	—	N. I.	schoener Kembang Djepoon	Liem Kongtiok.	Balie Amp.

Vertrokken schepen van *Soerabaya.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder.	Naar
Dec.	22	N. I.	bark Colembas Almanoor	Sech Dragman.	Grissee.
»	25	Ned.	Jeannette en Cornelia	T. K. Veldman.	Ned. v. Pan.
»	—	»	Jan Pieterszoon Koen	J. Verloop	Ned. v. Prob.
»	—	»	schip Zorgvliet.	F. H. Groote.	Ned. v. Pas.
»	—	Z. M.	stoomsch. Samarang.	lt. t/s. 1 k. Binkes	Mol. v. Mak.
»	—	N. I.	bark Soe Dulgair.	Sech Bargebe.	Grissee.
»	—	»	kotter Krabbe	Mardam.	Probolingo.

In lading liggende Schepen te *Soerabaya.*

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	bark	Oud Alblas.	N. Kruimel.	Nederland	Fraser, Eaton en co.
»	schoen.	Doris.	H. F. Mackenzie		
»	bark	de Zwyger.	P. P. Hoogland		
»	»	Loopuyt	C. C. Boumeester.	Nederland	Ruyl, Cramer en co.
»	»	A. R. Falck.	van Duyvenbooden	»	Fraser, Eaton en co.
Nederl. Indisch	»	Abdul kassim	Said Alhabassy.		
» »	»	Djoemoernet	Oei Boe.		
» »	»	Fatal Main.			
» »	»	Djabir.	Mohamat		
» »	schip	Alfulck.	Sech Baradjak.		
» »	schoen.	Glesner	J. F. Thierbach		
» »	»	Anna Johanna	W. A. S. Valberg		
» »	»	Hentlie.	Ko Tingle.		
» »	»	Isabel.			
» »	»	Ternate	G. G. Petersen	Ternate	B. J. van Eck en co.
» »	»	Sarie Toendjoong	Loei Soempoat.		
» »	»	Emelie	Eschauzier		
» »	»	Fathool Haer.	Said Molaheia.		
» »	»	Hoseeng.	Intje Po.		
» »	»	Bella	T. Lewis.		
» »	»	Tedok.	Wongso		
» »	bark	Kim Heg Ing.	Oey Bokking		
» »	schoen.	Kiem Ingioen	Tjoa Kho		
» »	»	Kiem Tjiethay	Samsodin		
» »	»	Bientang Timor.	Siem Koensoen		
» »	»	Kembang Djepoon	Liem Kong Tiok.		
» »	bark	Tatas Banjermassing.	Sarif Abdulla		
» »	»	Blora.	C. N. van der Beek.		
» »	bark	Emelie	J. B. Perry.		
» »	»	Goansien	Oey Ankie.		
» »	schip	Ammana Tulbari	Sech Jubedie		
» »	stoomsch.	Sura.			
» »	»	Ambon.	F. A. B. Hugenholtz		
» »	»	Padang	G. F. A. Persille.		
Engelsch	schip	Elizabeth.	F. Beveridge.	Nederland	B. J. van Eck en co.
Lingasche.	schoen.	Mastora.	Mohamat Tamin		
Amerikaansch.	bark	Brothers	R. Crowell.		
»	schip	Ocean Steed	F. Cuningham	Nederland	Fraser, Eaton en co.
Oldenburg	»	Stedinger.	F. Ammermann	»	Adam en co.
Balische	bark	Kiem Tjang Liong.	Tjoa Liok Gao		
»	»	Poospa	Teek I.		

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 19 *tot en met den* 21 *Dec.*, 1855.

AANVOER.

Van Rotterdam per ned. schip *Laurentius en Emelia*, ge[illegible] Knappert. agt. Kopersmit en co.

300 ks. wijn en cognac. 110 do. porcelein. 9 do. div. goed[illegible] do. ijzerwerk. 100 md. min. water. 1 kt. pendules. 4 [illegible] merijen. 2 do. zeep. 6 do. koopmanschapp. 10 do. manuf[illegible] *Gumprick en Straus.*
45 ks. spiegels. 26 do. kramerijen. 2 do. speelkaarten. *Pa[illegible] Stiehaus.*
129 coll. verfwaren. 6 ks. brandewijn. *van Riet en Ter Ge[illegible]*
5 ks. manufacturen. *Busing Schröder en co.*
17 ks. wijn. *Kreglinger Dummler en co.*
1 kt. manufact. *Metzendorff Wilmans en co.*
3 ks. bitter. 1 do. kleederen. *Moormann en co.*
3 ks. blikwerk. 5 do. porcelein. 1 do. hoeden. *van Leeuwen[illegible]*
2 ks. speelkaarten. *van Ommeren Rueb en co.*
1 kt. ijzerwerk. *Chaulan en co.*
11 ks. zadelwerk. enz. *van den Broek en co.*
24 ks. confituren. *Wijss.*
10 vs. mest. *Landberg en co.*
280 coll. provisien. *Landberg Bezoet de Bie en co.*
100 vs. boter. 110 ks. manufact. *Tiedeman en v. d. Burg.*
1 kt. likeur. 2 vn. kaas. 10 ks. kramerijen. *Bahre en Kinder.*
5 coll. machinerien. 200 vs. boter. 20/1 led. leggers. *Order.*

voor Samarang.

1000 keld. genever. 116 vs. boter. 2 ks. diversen. 754ks. w[illegible] md. wijn. 2 oxh. wijn. 7 ks. diversen. 1 do. kleederen. [illegible] bitter. 65 do. manufact. 100 vs. boter. 2 kn. poppen. 1 d[illegible] 1 do. kleederen. 145 do. glas en aardewerk. 2 do. divers[illegible]

voor Soerabaya.

1 kt. prenten. 3 do. manufact. 3 do. koopmanschapp. 1 do. [illegible] lein. 1 do. zilverwerk.

Van Suriname per ned. schip *Willem Daniel*, gez. Fitus[illegible] Meerken. agt. Paine Stricker en co.

30/1—20/1 en 30/1 leggers. *Order.*
25/m. vloersteenen. 20/m. metselsteenen. *Agenten.*

Van Rotterdam per ned. schip *Samarang*, gez. Dupain[illegible] agt. Suermondt en co.

199150 n. ℔ ijzer. *N. H. M.*

Van Padang per ned. ind. schip *Machmoedie*, gez. Sech awab Bahanan.

2000 baaltjes zeep. 22⁴⁸/₁₀₀ pic. benzoin. 160⁴⁴/₁₀₀ do. koffij. 27[illegible] do. rijst. *Purvis en co.*
1121 pic. rijst. *Paine Stricker en co.*
562⁹⁰/₁₀₀ pic. rijst. *Kopersmit en co.*
468 pic. rijst. 30 do. sago. *Tan Sengpo.*
205⁸⁰/₁₀₀ pic. gomelastiek. 10³⁸/₁₀₀ do. gutta percha. *Hunter H[illegible] ton en co.*
1 paard. *Gezagv.*
2500 ps. gez. eijeren. *Said aloewie Satrie.*

Van Singapore per Deen schip *Valkijrien*, gez. Strandgaer[illegible] agt. Paine Stricker en co.

140 zakk. tarwe. *Metzendorff Wilmans en co.*
4 roll. matten. *Adam en co.*
60 pakk. parapluien. 54 bn. goeniezakken. 54 coll. touww[illegible] kn. casterolie. 5 bn. tarwe. 19 do. zaad. *Joakim.*
40 pakk. parapluien. 300 zakk. tarwe. 34 kn. zeep. *Andreas [illegible]*
127 bn. zaad. 2 do. goeniezakken. *Arathoon.*
[illegible]
140 bn. gambier. 111 blokk. tin. 637 kn. sago. 200 do. sago [illegible] 150 bn. zw. peper. 265 pakk. cassia vera. 300 kn. cassia [illegible] 50 do. soija. 20 do. meel. 99 do. gember. 1420 pakk. aapan[illegible] 399 boss. rotting.

Van Banca per ned. schip *Atiat Tool Rachman*, gez. Sech Oemar Bafadel.

5117⁴¹/₁₀₀ pic. tin. *Gouvernement.*

Van Indramaijoe per ned. schip *Goede Verwachting*, gez. J. Boijsen. agt. Paine Stricker en co.

4033 pic. suiker. *O. J. M. v. Adm. en L.*
9771⁶⁰/₁₀₀ pic. rijst. *Order.*
25 pic. rotting. *Gezagv.*

Van Boston per Am. schip *Young Greek*, gez. Hardeng. agt. Paine Stricker en co.

168 vn. meel. 100 ks. meel. 100 bn. en 18 kn. drills. 60 [illegible] manufact. 150 vn. teer. 125 do. pik. 200 do. harst. 500 ri[illegible] 6 ks. klokken. 50 do. tabak. 125 do. beschuit. 100 roll. zeil[illegible] *Agenten.*

Van Singapore per Am. schip *Rebecca*, gez. Hotchkis. agt. Paine Stricker en co.

400 bn. gambier. *Suermondt en co.*
56 bn. goeniezakken. *Martin Dyce en co.*
11 bn. goeniezakken. *Busing Schröder en co.*
33 bn. goeniezakken. *Bahre en Kinder.*
100 kn. sago. 10 do. cassia. *Hunter Houghton en co.*

Van Padang per ned. ind. schip *Tulkus So-oot*, gez. Sech Ismail bin Mohamad Almanie.

240 pic. rotting. *Said Oemar Hindoean.*
621⁶⁶/₁₀₀ pic. rotting. *N. H. M.*
139⁷⁰/₁₀₀ pic. rotting. 711 do. rijst. 294²⁷/₁₀₀ do. rijst. 127 do. b[illegible] zoin. 270 do. klapp. olie. 11¹⁹/₁₀₀ do. was. 100²⁵/₁₀₀ do. zw. pep[illegible] 6 do. gutta percha. 200 ℔ eur. coralen. 1 kt. gedr. moussel[illegible] 1 do. borstelenroskammen. *Order.*
1 kt. div. goederen. *Said aloewie bin Segah.*
2 ps. laken. 2³/₂₀ eng. chitzen. 1500 do. gez. ijzeren. *Said Oe[illegible] Hindoean.*

UITVOER.

Naar Soerabaya en Pasoeroeang per ned. schip *Hendriena*, gez. Pompe. agt. Landberg en co.

59 pic. rotting. 53⁴⁸/₁₀₀ do. verfhout. *N. H. M.*

Naar Nederland via Samarang en Soerabaya per ned. schip *Zalt Bommel*, gez. Juta. agt. Haager en Schuurman.

50/1 led. leggers. *Suermondt en co.*
Zijnde aan boord gebleven lading van Nederland. Zie verdere l[illegible] voor Samarang en Soerabaya. Java-Bode dd. 22 Dec. 1855 no. 1[illegible]

Lading voor Nederland.

400 pic. tin. *N. H. M.*

Naar Nederland per Eng. schip *Reijdelstuart*, gez. T. G. Tadman. agt. Busing Schröder en co.

8867 pic. suiker. 4903 do. rijst. 155 do. rotting. 30 do. gutta pe[illegible] cha. 15/m. ps. mal. stokken. 35/1 en 99/1 legg. arak. *Busi[illegible] Schröder en co.*

Naar Nederland per Eng. schip *William Frederick*, gez. Stephenson. agt. Martin Dyce en co.

690 pic. zw. peper. *Agenten.*
9540 pic. rijst. 146 do. rotting. 182 do. gom dammar. 14 do. [illegible] meel. 390 do. zw. peper. 480 ps. buffelhuiden. 50 leggers ar[illegible] *Bahre en Kinder.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.